

Keskustan valtuustoryhmän aloite

Roskaaminen kuriin – ihmisten asenteisiin tarvitaan muutosta

Vuosikymmeniä sitten Lahden Namikan poikajoukkue palasi voittoisalta pelimatkalta toisaalla Suomessa henkilöautolla. Energiavajausta oli täydennetty hampurilaisin. Yksi pelaajista aukaisi ikkunan ja heitti hampurilaisen pakkausmateriaalin ulos autosta. Valmentaja kysyi: ”Mitä teit” ja pysäytti auton heti ja kehotti pelaajaa hakemaan heittämiensä pakkausjätteet pois luonnosta. Pelaaja ei osannut antaa selitystä teolleen muuta kuin ajattelelmattomuuden. Nuori mies muistaa vieläkin opetuksen ja siirtää sitä lapsilleen.

Tämänkaltaisen välinpitämättömyys näkyy kaupunkikuvassamme pitkin katuja epäsiisteytenä. Erityisen paljon pahvi- ja paperijätettä on pikaruokapisteiden ympäristössä. Koirien ulostejätteet kävelyteiden ympärillä ovat toinen ongelma.

Lain mukaan roska on epäsiisteyttä aiheuttava tai muu asiaankuulumaton pieni esine. Roskien hylkääminen asuttuun tai asumattomaan ympäristöön muualle kuin roskille osoitetulle paikalle, esimerkiksi roska-astiaan, on roskaamista. Laissa määritetään rangaistuksesta.

Ympäristön ja kaupungin roskaamisen estämiseksi on Lahdessa määrävälein järjestetty hankkeita ilman pysyvää tulosta - viimeksi korona-aikana vuonna 2021. Tällöin kiinnitettiin ”Lahti on siisti”-tarrat valtaosaan yleisillä alueilla olevaan noin 1400 roska-astiaan: puistoissa, bussipysäkeillä ja katujen varsilla. Katutilan roska-astiat ovat sekajätettä ja niihin saa laittaa myös kertakäyttömaskit, sammutetut tupakantumpit ja koirankakkapussit.

Lahden kaupunki käyttää vuosittain noin 0,5 miljoonaa euroa alueiden puhtaanapitotoimiin. Summa sisältää yleisten alueiden kunnossapitokuluja, muun muassa roskisten tyhjennykset ja roskien keräämisen maasta katu- ja puistokohteissa. Kaupungin vastuuhenkilö osui asian ytimeen kommentillaan: ”Usein ongelmana ei ole pula jäteastioista, vaan se, etteivät ihmiset jaksu viedä roskiaan edes muutamien metrien päässä olevaan roskakoriin.”

Roskaisimmat alueet ovat niitä, missä ihmiset liikkuvat. Erityisesti pikaruokaravintoloiden läheisyydessä on usein jätettä. Kaupungin urakoitsijat nostivat roskaisiksi alueiksi myös parkkipaikkoja, uimarantoja ja kauppojen ympäristöjä.

Jotta aluksi kuvaamani koripallovalmentajan oma vastuu ja vastuun opettaminen roskaamisen vähentämiseksi seuraaville polville toteutuisi, Keskustan valtuustoryhmä ehdottaa:

- tehdään selvitys kaupungin siisteyden ongelmakohteista ja siisteyden edistävästä toimenpiteistä
- kiinnitetään kansalaisohjelmalla huomiota roskaamiseen ja kustannusvaikutuksiin kaupunkitalouteen
- kouluissa valmistellaan ja toteutetaan roskaamisen estämistä koskeva opetusohjelma
- sijoitetaan vapaassa käytössä olevia roskapihtejä keskeisten roskaamisalueiden yhteyteen
- roskakorien tyhjentämisen taajuuteen kiinnitetään huomiota jätehuoltoviranomaisten toimesta ylitäytön ehkäisemiseksi

Lahdessa 10.3.2025

Liuhanen

Muut allekirjoittajat →

